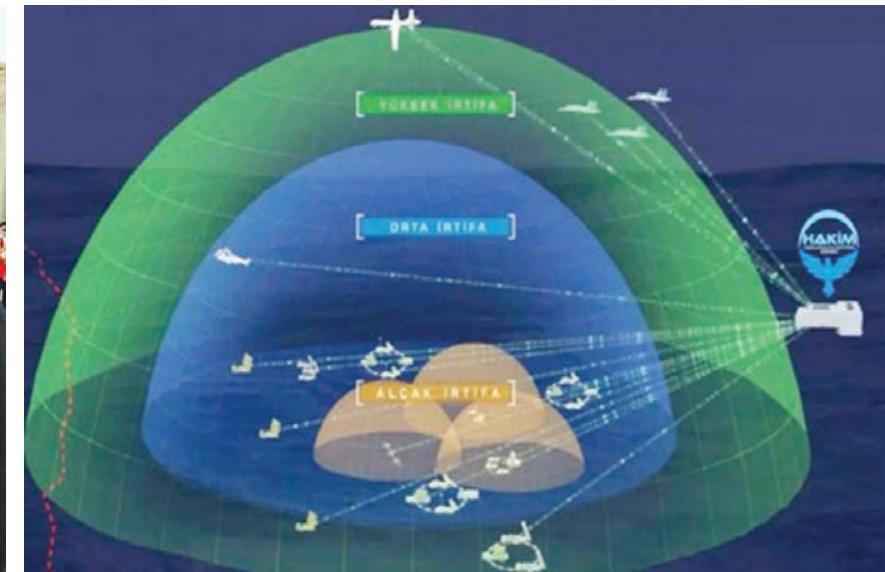

Türkiyə və Azərbaycan ortaq "HAKİM" Hava Komandanlıq İdarəetmə Sistemi layihəsini həyata keçirir

Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələri Komandanlığının real vaxt rejimində taktiki və operativ komanda və idarəetmə fəaliyyətini həyata keçirə biləcəyi beynəlxalq standartlara malik komanda və idarəetmə sistemidir.

Komanda və idarəetmə sistemində sülh vaxtından başlayaraq həm öz hava məkanımıza nəzarət və idarə etmək, həm də qonşu dövlətlərin hava fəaliyyətini müşahidə etmək üçün xəbərdarlıq radarları, nəqliyyat radarları və silah radarları ilə aşkar edilən hava obyektlərinin identifikasiyası fəaliyyətləri həyata keçirilir və Recognized Air Picture-THR (Recognized Air Picture- The yaradılması RAP) böyük əhəmiyyət kəsb edir.

"HAKİM" Hava Komandanlıq və İdarəetmə Sistemi müxtəlif növ radarlardan alınan məlumatları birləşdirə-

rək hava obyektlərinin aşkarlanmasında dəqiq THR yaratmaq üçün ehtiyat infrastrukturunu və mikro xidmət arxitekturası ilə fasiləsiz fəaliyyət göstərə bilən bir quruluşa malikdir.

THR yaradarkən; Diaqnostika alqoritmləri ilə Hava Tapşırıq Sifarişi-HGE (Hava Tapşırığı Sifarişi-ATO), Hava Məkanına Nəzarət Sifarişi-HSKE (Hava Məkanına Nəzarət Sifarişi-ACO) və Uçuş Plani-UP (Uçuş Plani-FP) istifadə edilərək avtomatik və ya əl ilə diaqnoz qoyula bilər. Nəzarət və Hesabat Mərkəzi-KIM (CRC) bütün ölkə üzrə THR ilə bağıntılar vasitəsilə qonşu KIM-lər və Birləşmiş Hava Əməliyyatları Mərkəzi-BHHM (Azərbaycan üçün MKM) qarşısında məsuliyyəti altında olan trek istehsalı sahəsində THR-yə məlumat vero bilər. Eyni zamanda bu THR həm SAM sistemləri, həm də təyyarələrlə integrasiya olunmuş şəkildə link üzərinən paylaşıllaraq işlənə bilər.

Hava məkanına nəzarət və idarəetmə alqoritmləri sayəsində intensiv hava fəaliyyəti zamanı istifadəçinin müəyyən edəcəyi qaydalara uyğun xəbərdarlıq və xəbərdarlıqlar yaradılaraq xəbərdarlıq sahələri yaradılır.

Aşkar edilmiş təyyarənin düşmən olduğu təsbit olunarsa, təhdid qiymətləndirməsi aparıla, silah seçimi üçün istifadəçiyə yerdə və havada SAM sistemləri və döyüş təyyarələri arasında on uyğun seçim təklif edilə bilər.

Təhdid qiymətləndirməsi nəticəsində müvafiq silah sisteminə keçid əmri göndərilə, müvafiq silah və radar sisteminin imkanlarına uyğun olaraq silah vəziyyəti və nişanlanma nəticələri izlənilə bilər.

İnteqrasiya olunduğu planlaşdırma sistemlərindən aldığı HSKE-ləri göstərə bilər və diaqnostik alqoritmlərdə HGE və UP-lərdən istifadə edə bilir.

O, digər qüvvələr tərəfindən keçidlər üzərində alınacaq hava və səth izlərini əlaqələndirərək Birgə Mühit Şəkili (JEP) yarada bilər.

Çevik dizayn edilmiş istifadəçi interfeysləri istifadəçiyə iş mühitini öz ehtiyaclarına uyğun tənzimləməyə imkan verir.

ASELSAN mühəndisləri tərəfindən hazırlanmış "HAKİM" Hava Komandanlıq İdarəetmə Sistemi; Yeni nəsil program təminatı və infrastruktur texnologiyalarından istifadə edir, istifadəçi dostudur, günün əməliyyat ehtiyaclarına uyğun qərar qəbul etmə alqoritmlərini ehtiva edir, müxtəlif ölkələrin silah, radar, planlaşdırma, elektron müharibə və kəşfiyyat sistemləri ilə integrasiyada işləmək qabiliyyətinə malikdir, həmçinin inkişaf etdirilə bilən strukturu ilə operativ və taktiki sahədə istifadə olunur, real vaxt rejimində idarə olunan komanda və idarəetmə sistemidir.